Narwa Postimees

Ilmub 6 korda nädalas
(Ei ilmu esmaspäewal).

Kuulutuste hind: ühe weeru millimeeter kuulutuse kohel 3 senti, lehe esiotsas 10 senti, tekstis kuulutuse kirjega 12 senti ja tekstis teksti kirjega 15 senti. Kuulutusi wõetakse wastu igal äripäewal kella 5-ni p. l.

Toimetus ja talitus:
Narwa, Postri täng 2. Kõnetrant Nr. 2-11.

Toimetus ja talitus awatud kella 9—5 igal äripäewal. Tegewa toimetaja kõnetunnid kella 12—1 äripäewadel. Wastutawa toimetaja kõnetrant Nr. 1-94.

Kuulutajad saawad ka esmaspäewal linnuwa
„Nädala Postimehe“.
Käsikirjad mittetahtlaste kirjasaatjate poolt arwatakse hinna alla tasuõõdumise korral. Tarwitamata käsikirjad hoitakse ajal selleksehtsi seowil.

Üksik number 5 senti (marka).
„Narwa Postimehe“ tellimise hind:
Kodumaale: 1 kuu peale postiga 1 kr. 10 sentt, postita — kr. 95 sentt
3 „ „ 3 „ — „ „ 2 „ 50 „
Hinnaliste lisade tellimishind: „Südamed“ 20 senti kuus. „Lastaleht“ 30 senti weerandaastas. „Terwis“ weerandaastas 60 senti.

Nr. 152 Laupäewal, 7. juulil 1928. a. (II. aastakäik) Tänast lehte on 8 leheküige Nr. 152

Raudtee puhaskasu.

Tulude summa kuludest märkja tõusnud.

Kuidas töötasid möödunud eelarwe-aastal riigi raudteed.

Teedeministeeriumis on walminud 1927/28. a. eelarwete täitmise aruanded, mis pakuwad raudtee kasutamise kohta rõõnustawat pilti. Aruandest selgub: 1) et eelarwe täitmisel on saawutatud kõrgkuhoidu ja sellele waatamata, et käesolewa eelarwe aasta peale on moodunud eelarwe aasta summadest ülekantud 838 398 kr. on krediitidest ülejääki 210.113,14 kr.; 2) et raudtee sissetulekud on kaswanud mõõdukt absoluutselt kui ka suhteliselt wõrreldes eelmise aasta tuludega; 3) raudtee ekspluatatsiooni koeffitsient on kahanenud 2,33% (82,05 pealt 1926/27. a. 79,72 peale 1927/28. a.) wõrra, mis tähendab omakorda kõrgkuhoidu ja 4) et kulude ja tulude üldise tõusu juures wõrreldes 1926/27. a. on tulude tõus suurem kui kulude tõus 2,85% wõrra.

Üksikasjaline pilt raudtee tegewusest 1927/28. eelarwe aastal on järgmine:

Korralise eelarwe järele ühes lisa-eelarwega oli määratud riigikogu poolt teedeministeeriumile krediiti — 12.310.905 kr. Sellest kulutati — 12.088.713,73 kr., kanti üle 1928/29. eelarwe aasta peale 65.480 kr. Ülejääki oli 156.711,27 kr. ehk 1,28%. Ülekulutusi ükfikute eelarwe paragrahwide järgi üldse ei olnud.

Erakorralise eelarwe järele ühes lisa-eelarwega määras riigikogu teedeministeeriumile 3.113.815 kr.

Sellest kulutati — 2.287.495,13 kr. ja kanti üle 1928/29. eelarwe aasta peale 772.918 kr. Ülejääki oli erakorralise eelarwe järgi 53.401,87 kr. ehk 1,72%.

Kokku korralise, erakorralise ja lisa-eelarwete järgi määras riigikogu teedeministeeriumile krediiti 15.424.720 kr. Kokku kulutusi ja nõuandeid käesolewa aasta peale oli — 15.214.606,86 kr. Terwe ülejääk oli — 210.113,14 kr.

Tulude eelarwe oli kõrgkuseatud 14.878.400 kr. peale. Tegelikult andis raudtee aga tulusid 15.775.744,58 kr. ehk 867.344,58 kr. ehk 6,03% rohkem kui loodetud.

Kuna raudtee sissetulekud koosnewad järgmisest tuludest: sõidupiletite müük, pagasi wedu, kaubawedu, transiit, mitmesugused tulud, maksud eelmiste aastate eest ja trahwid, on iga tegelik sissetulek suurem kui loodetud. Iseärane suur oli sissetulek mitmesuguste tulude nime all, nimelt 30% wõrra rohkem kui eelarwes ettenähtud (ettenähtud oli 941.400 kr., tuli sisse 1.223.903,83 kr.)

Kui wõrreldu 1926/27. a. ja 1927/28. a. teedeministeeriumi eelarwe teostamist, siis kujuneb pilt järgmiseks:

1926./27. a. oli korralisi tulusid 14.593.678,6 krooni, korralisi kulusid — 11.974.634,83 kr. Sellega oli tulude ülekaal 2.619.043,77 kr. 1927/28. a. oli korral. tulusid 15.162.226,40 krooni, korralisi kulusid 12.088.713,73 krooni ehk tulude ülekaal — 3.074.512,67 krooni. Kuna ekspluatatsiooni koeffitsient oli 1926./27. a. 82,05 ja möödunud aastal 79,72%.

Kui korralise eelarwe puhtast tulust maha arwata erakorralised kulud, kujuneb rahalise ülejääk: 1926./27. a. — 502.296,49 kr. ja 1927./28. a — 787.017,54 kr. 1927./28. a. eelarwe ekspluatatsiooni koeffitsient oli wõetud 82,74, tegelik ekspluatatsiooni koeffitsient oli aga — 79,72. Sellega oli kulude kõrgkuhoidmine 3,02%.

1926./27. a. eelarwe ekspluatatsiooni koeffitsient oli arwatud 82,05 peale, tegelikult tõusis tema aga 79,72 peale, nii et kõrgkuhoidu oli 2,33%.

Nii on siis teedeministeeriumi kõrgkuhoiuprotsent 1927./28. a. eelarweaastal 0,69% wõrra suurem kui 1926./27. a. eelarweaastal.

Eksporttapamaja Tartus.

Ostame peekonsigu ja maksame kuni 47 senti naelast

Käesolewal nädalal oli siseturu müüdud sigade naela hind 12—15 senti mõõdalam peekonsigade hinnast. Sigade wastuwõtte ja tapapäewad tulewad nädalal

kolmapäewal
ja
neljapäewal.

Järgmisel nädalal 15. juulist kuni 21. juulini on tapamaja suletud.

Raudtee saamades ja laewapeatustel wõetakse sigu waremalt wäljakuulutatud asgadel.

Ühtsus
„Estonia Eksporttapamajad“
Tartus, Teguri tänt., postikast 206, telefon 11-24.

IDEAL Tähe tän. 68
Täna ja edasi.

ESIETENDUS! Kauaoodatud suwehooaja suurlõõkfilm New-Yorgi multimiljonäride elust.

Madam Kemp'i lõbumaja.

Moodne drama suurlinna warjukülgedest 10 p.
Peosades: MARGUERITE DE LA MOTTE ja ALLAN FOREST. Teistes osades: ANNA MAY WONG, SALLY LONG, WILLIAM V. MONG ja GRAUFURD KENT.

Kuidas prowintsist tulnud tütarlapsed suurlinnas töötd otsides ära eksitatakse ja libedale teele astuwad. Kuidas — kniwas Ameerikas — prassitakse, kuidas miljonäride naised ja tütred nahkades ja kalliskiwides hõlgawad, kuidas hõlgasummad kaluwad nõrnesud tunnete ergutuseks. Ühed Parisi tualetid! Olengud, milliseid raske endale ette kujutada! See kõik jookseb selles filmis waataja silmade ees! Keegi ei jäta waatamata seda filmi!

2) Põhjamaade talwesport — Sõeswõtted loodusest.
3) Eluetti filmistetõõna. Põõrane nall 2 osas. Pääsetõhed 15—65 senti.

Kuulis!
Kohale jõudnud parematest Inglise grammofonidest

«Decca»

Haruldaselt kõlarikka ja imemaheda häälega. Kuulake ja tele saate „Decca“ sõbraks.

Georg Lane Tartu. Promenaadi tn. 9.

Üleilma tuntud jalgrattad
ROYAL ENFIELD
INDIAN HERMES
uuesti kohale jõudnud ja soowitab möödukatel tingimistel
Georg Lane
Tartus, Promenaadi 9.

Otepää
Linnamäe pidu
15. juulil. Algus kell 3 p. l.
Otepää Haridusselts.

Kaugelennu rekord purustatud.

6600 kilomeetrit ilma peatuseta ära lennates

maanduśid Itaalia lenduriid Lõuna-Ameerika rannal.

Berliinist, 6. juulil. (Trj.) Roomast teatatakse: pärast 40-tunnilist lendu jõudsid Itaalia Atlandi lenduriid neljapäewal pärast lõunat Brasiilia rannale, fust Rio de Janeironi weel ligikaudu 1400 kilomeetrit maad.

Reedel p. l. teatatakse Pernambucost (Lõuna-Ameerikas): Itaalia lenduriid Ferrari ja Delprete maanduśid Fort Natalis (Lõuna-Ameerika asumaal), olles ilma peatuseta ära lennanud 6600 kilomeetrit. Seega on itaallased purustaund ameeriklase Chamberlini kaugusrekordi 6294 kilomeetrit.

Fort Natalist lendawad nad edasi Rio de Janeirosse.

½ miljonit liiret autasuks!

Itaalia laudanduskoda Rio de Janeiros otsustas üleskutse woidurikastele lenduritele, kes Itaalia lennuasjanduse jäädawa huwisusega katnud ja Itaalia nime Lõuna-Ameerika riikides ennenägemata korgusele tõstnud, autasu nimetada ½ miljoni lire suuruses. Summa tasti otsekohe Itaalia koloonia poolt Brasiilia pealinnas ja on tõhme wõrreldes hiigelsuure moraalse wõiduga, mis iga Itaalia lodenuiti juhtunt waldanud.

Kes on Ferrarin ja Delprete? Nende lennuk.

Kõnitud lenduriid on tuntud lennutuusad. Ferrarin juhtis Thienes, Vicenza läheduses, lennukat tagasi. Ilmasõja ajal Itaalia lennuwõlke astudes sai ta silmapaistwate teenete eest terwe rea aumärke. Pärast sõda, 1920. a. lendas ta Roomast Tokiosse. Alles kaks kuud tagasi purustas ta sama masinaga, millega ta nüüd Rio de Janeiro poole lendab, lennukestwuse rekordi ringjoonel. Suurte kogemustega warustatud, mida ta „Fiati“ tehastes weelgi täiendas (Ferrarin oli lennukite mootorite proowija), wõttis ta Schneideri kaika wõistlustest osa ja purustas läinud kewadel Briti kiirusrekordi.

Lennumõõe major Delprete astus 1915. a. Itaalia merewõkke, kus kaks aastat weeatusel paadil teenis. Pärast sõda läks mere-lennuwõkke üle, wõttes ühes De Pinedoga Aafrika-Ameerika-Atlandi lennust osa.

Mussolini armastab isiklikult sagedasti Ferrariniga lennata.

Wõidurikka lennuki dimensioonid on järgmised: tiibade pikkus 20½ meetrit, lennuki õõrgus 4,8 meetrit, lennuki pikkus 10½ meetrit, tiibade pindala 80 ruutmeetrit, netto kaal (s. o. lennuk üksi ilma warustuseta) 2700 kilo, täie laadungi juures 7000 kilo. Kiirus 150—180 kilomeetrit tunnis lennu raadiuse juures 11.500 kilomeetrit.

Lennuk on rõhtatud insener Marchetti plaanide järele, omab õige laiad tiiwad, wiimase wõimaluseni wäikese kere ja kinnise, tiiwa paksusesse ehitatud kabiini lenduri jaoks. Küttematerjali tagawarad on paigutatud 26 tanki, mis tiibade õõrgusel asuwad, õli tagawara asub mootori ees. Wiimane on „Fiati“ tehastest pärit, 500 hobusejõuline ja Mannheimis, Saksamaal, õppinud insener Tranquillio Zeri poolt konstrueeritud. Radiaator on miiwisi ehitatud, et lenduriid teda üleni wäikesse kabiini wõiwad lükata, kui halwa ilma korral tarwis on lennuki pindala, järelikult ka tuule wastupanu wähendada.

Müller wõit 261 häälega 134 wastu.

Ülesaldusealwuse asemel heakskiitmine“.

Berliinist, 5. juulil. (Trj.) Waieluseid uue Saksa walitsuse programmi üle lõppeid heakskiitmise awaldusega walitsusele 261 häälega 134 hääle wastu.

Waieluste ajal kirjeldas riigikantsler Müller Saksa maturahwuslastele weel kord, millised paremusi annab Saksamaale praegune walitsuse seisukoht Reinimaa ewakueerimise küsimuses. „Ma ei näe mingit põhjust“, ütles Müller, „senise poliitika muutmiseks nii kaua kui ka lääneS. Ülem-Sileesia koolide asjus wõetakse uuesti üles, nagu Saksa-Poola läbirääkimisedki kaubalepingu sõlmimise üle, mis wiimasel ajal tardunud olid.“

Kommenteerides „heakskiitmise“ wootumi Müller walitsusele 127 hääle enamusega, kriipsutab Berliini ajakirjandus alla, et walitsusel, hoolimata 67 rahwasaadiku erapooletusest ja koosolekult puudumisest, töötõimelise enamus kindlustatud on. Wastarind koosneb Saksa rahwuslastest, kommunistidest ja maturahwuslastest. Majanduserakond, sannuti ka mõned teised wähemad rühmad häältesest osa ei wõtnud.

Eksporttapamaja Tartus.

Ostame peekonsigu ja maksame kuni 47 senti naelast

Käesolewal nädalal oli siseturu müüdud sigade naela hind 12—15 senti mõõdalam peekonsigade hinnast. Sigade wastuwõtte ja tapapäewad tulewad nädalal

kolmapäewal
ja
neljapäewal.

Järgmisel nädalal 15. juulist kuni 21. juulini on tapamaja suletud.

Raudtee saamades ja laewapeatustel wõetakse sigu waremalt wäljakuulutatud asgadel.

Ühtsus
„Estonia Eksporttapamajad“
Tartus, Teguri tänt., postikast 206, telefon 11-24.

„Z 127“ wõitleja „R 100“ walmis.

Londonist, 5. juulil. (Trj.) Paljud Inglise parlamendi liikmed ja dominioonide ülemkomissarid külastasid neljapäewal Howdeni lennuwälja Yorkshires, kus uus Briti juhtiw õhulaew R-100, mahuga 5 miljonit kantjaga, walmis. Õhulaew tuletab oma dimensioonidega Atlandi ookeani-auriikut meelde. Ta on warustatud luksustreppidega, söögisaalidega, mille põrandaid katawad waibad, ja salongidega, mis kõige paremate hotellide omadest mõõga ei jää. Õhulaewa liikuma panemiseks kasutatakse kuut Rolls-Royce'i Condel-Condori tiiwilisi mootorit, mille proowimist toimetati neljapäewal ja reedel. Kui õhulaew nord ja weel teised eksamid läbi on teinud, tuleb ta hõigla angaarist wälja ja lendab Cardingtoni lennujaama, kus ta sellekohase ankrumasti külge kinnitatakse. Arwatawasti l. o. aasta sügisel teeb õhulaew lennu Kanaadasse kapten Scotti juhutusel, kes 2 korda üle Atlandi ookeani lennanud.

Iseseiswuse päewa ohwrid New-Yorgis.

Berliinist, 6. juulil. (Trj.) Ameerika Ühisriikide iseseiswuse päewa pühitsemine New-Yorgis läppes 12 surmajuhtumisega. Paljud pühitsejad said kergemaid ja raskemaid wigastusi, muuseas üks magaja, kellele laaskodanikud „naljapärast“ raketi suhu pistsid, kaotas hulk hambaid. Lamaris, Misjuri osariigis, plahwatas terwe wankritäis tulewärki 5.000 pealise rahwahulgaga koskel: 14 ohwrit kanti kanderaamidel ära. Üks ilmannelu poisike pistis mitu pälewat raketti hobuse jalgade alla, kes lõhkuma hakkas. Üldiselt said paljud wigastada.

Katse lennukestuse rekordi purustada.

Berliinist, 6. juulil. (Trj.) Saksa lenduriid Risticz ja Zimmermann alustasid neljapäewa hommikul uut katset purustada lennukestwuse ilmarekordi, mis praegu itaallaste käes seisab. Junkers'i lennuk W-33, sama tüüpiline nagu see lennuk, millega Köhl ja Hühnefeld üle Atlandi ookeani lendasid, tõrkub praegu õhus Dessau ja Leipzigi wahel.

Karjanäitus Riias.

(Oma kirjasaatjalt.)

Riiast, 5 juulil. Praegu on käimas ettewalmistustööd 7. Riia näituseks, mis algab 28. juulil ja kestab 12. augustini. Üles on annud ka hulk wälisfirmasid, nende hulgas ka nõukogude Wene, kes oma pawiljoniga esineb.

4.—6. augustini peetakse karja näitust, millest wõtawad osa Preisi, Rootsi, Taani ja Hollandi tõuloomad.

Üldiselt kestab näitus 34 ööpäewa.

Saksa waim on meile wõõras.

Inglise keele tundide arwu suurendamise puhul koolis.

(Intuajamine haridusministri abi hra Mikkelsaarega.)

Meie haridusministri juhtim lehkajutus jätab idealistlise suwila ilme, mis upub wohelisse ja lilledesse. Kuid siin naisteseti mugawas ümbruses alustatakse kaugelculatawa tähtsusega asju.

Üks neist — Inglise keele tundide arwu suurendamine — oli see küsimus, mille pärast meie sammud Tõnnismäe „lossi“ poole suunduśid.

Koputus uksele. Mehine „jah!“ ning warsti istume ministri abi Mikkelsaare wastas. Siin ei ole tuwise tõõpunduse tunnet.

„Teid huwitab ministeeriumi wiimane korraldus, — Inglise keele tundide suurendamine? Üteksin kõige pealt, et siin on wälja mõõdud pedagoogilisest seisukohast. Nii algkui ka keskkoolides õpimus ja peaülesanne on ettewalmistus elule. Alles teises järjekorras tuleb keskkoolis ettewalmistus ülikoolile.

Wälismail on algkoole, mitmel pool ilma ühegi wõõrkeeleta. Meil aga, silmas pidades elu nõudeid, pandi maksma üks wõõraskeel. Just sünkohal pean märkima, et ministeeriumi on saanud aegajalt palweid nii saartelt, kui ka Harju, Wiru ja teistest maakondadest, milles palutakse algkoolidesse wõõraskeeleks lubada wõtta Inglise keel, mis eluliselt tähtis. Ministeeriumi nõõdse korraldusega on omawalitsustele antud wõimalus ümber paigutada Saksa ja Inglise keele tunde, kuna aga praegu Saksa keel juba 3. klassist algab, ei awane algkoolidel wõimalust Inglise keele peale ülemineku enne lahte aastat. Mis keskkoolidesse puutub, siis oli neis juba esimestel aastatel Inglise keel tundide poolest esimesel kohal, kuigi Saksa keel esimeseks wõõraskeeleks nimetati. Ka keskkoolide seadus nägi seda ette. Tol ajal oli aga suur puudus Inglise keele õpetajatest. 1926. a. tõsteti Saksa keele tundide arwu suuremaks Inglise keele omadest, kuigi selleks mingisugust pedagoogilist wajadust ei olnud. Nõõd aga Inglise keele tundide arw keskkoolides suureneb ning seminarides kaotatakse teine wõõraskeel — jääb ainult üks ja selleks jääks Inglise keel.

Saksa keele peale tuleb waadata kui ülikoolide ettewalmistawale keelele. Küll aga pitirab Saksa keel rahwuswahelist läbikäimist paari maaga, kuna Inglise keel terwe maailma awab, ning pealegi, kas ei pea meie waldama selle maa keelt, kes meie loodetele hea ostja on?

Keelel on ka hingeeluline mõju, mida keelt wallatakse, selle kultuurile tõstakse lähemale. Kumb kahest kultuurist on meile kõhasem — kas Saksa wõi Inglise?“

„Loomulikult Inglise,“ wastas hra Mikkelsaar ise oma küsimusele.

„Sealt saame elawat waimu, positiiwset optimistlikku ja wabameelset suhtumist elusse. Kuna Saksa kultuur peamiselt teoreetiliselt ja konserwatiiwselt elule waatab. Saksa hingeelu on meile wõõras. Jutud, nagu oleks ministeeriumi sammul poliitiline kõrwalmaik, on täiesti aluseta. Haridusministeerium on ainult walmel, et rahwas saaks elule kõhale ettewalmistuse. Siin ei saa kõnelda katsumistest, eksperimentidest. Ministeerium sammub seniste kogemuste ja weendumuste tõukel.“

Härra Mikkelsaar, kes teatawasti Inglise keele eelistamise tuline poolehoidja, konstateerib tundide arwu suurendamisega teatawat wõitu neile, kes Inglise kultuuri armastawad. Ka rahwuswahelistel kõõkuutunnistel etendab Inglise keel tähtsat osa.

Palju on maad Tartumaal liigwee all?

Maawalitsus kogub andmeid.

Tartu maawalitsus on otsustanud koguda andmeid liigwee all kannatanud põllumajapidamiste kohta. Selleks pöörab maawalitsus ringkirjaliselt kõikide wallawalitsuste poole ja palub moodustada wallas kiires korras komisjon, mille esimeheks oleks wallawan. ja liigeteks maapidajate ja maakasutajate (wäikemaapidajate) esitajad, kes walla kõhaliku korralduskomisjoni liikmed.

Komisjoni ülesandeks oleks juurelistatud wormi järele akt kõõkku seada nende majapidamiste kohta, mis käesolewal kewadel ja suwel liigwee all kannatasid ja praegu kannatawad.

Kogutud andmete kohta teatakse aktid kõõkku, mis jäätwad wallawalitsuse juure, et neist oleks liigwee all kannatanuil tarwiduse korral wõimalus teha wäljawõtteid.

Aktidest ärakirjad wõi wähemalt kõõkuwõtted walla kohta tulewad saata maawalitsusele hiljemalt 1. augustiks.

Komisjoni moodustamisest tuleb kõikidele majapidamistele awalikult teatada.

Gordon-Bennetti wõitis ikkagi Ameerika.

Berliinist, 5. juulil. (Trj.) Sõõnumit Gordon-Bennetti õhupallide wõistluse tagajärgede kohta parandatakse järgmiselt: Esimeseks kõhale tuli Ameerika lendur Kepner, kes ära lendas 472 miili, teiseks kõhale prantslane Dollfus — 464 miiliga, kolmandale sakslane Kessler — 462 miiliga.

Põllumeestele nõu ja abi.

Wirumaal 3 jaoskonna agronoomi tööle asunud. Lähemal ajal loota nute juuretulekut.

Neil päevil asusid tööle oma rajoonidesse 3 jaoskonna agronoomi: Wäike-Maarja — B. Nõmeptu, Haljalasse G. Tollmann ja Jõhvi — E. Tinusk. Narwere jaoskonna agronoomi ülesandeid täidab maaagronom Fr. Saluste, temi on ka kõikide jaoskonna agronoomide töö juhtijaks ja ühtlustajaks. Narwa on valitud A. Suworow, kes asub tööle hiljem. Loodetawasti on wõimalik tänawu wõtta Wirumaale ameti weel üks agronoom.

Üldse on kawatsus Wirumaale ametisse panna 8—10 jaoskonna agronoomi (umbes igasse kihelkonda üks), kuid lähesolewal aastal pole wõimalik kõiki jaoskonde tõtta wastawate kredlitide wähesuse tõttu. Jaoskonna-agronoomide ackwu suurendamisele aitakse kaasa tuntawalt kohaliste organisatsioonide (nagu põllumeeste seltsride, majandus- ja tarwitajate ühingute, piimaühingute, ühispankade jne.) toetused. Toetustega käisid kaasas muidugi ka teatawad õigused jaoskonna agronoomi walimisel, tööõrraldusel jne.

Talumajanduse nõuanne on tarwilik kõigile talupidajalle nende meeleheitele waatama, sellepärast on jaoskonna-agronoomide ülesandeks töödata tõlestiert r a p o o l e t u l i k õ l k i d e p õ l l u p i d a j a t e h u w i d e s ja tõhedas kooskõlas kohaliste põllumajandusliikude organisatsioonidega.

Narva saab omale supelusmajad.

Eile käis linnapea abi ja tehnik kohta waatamas.

Tänavu ehitatakse ajutised supelusmajad.

Narwa supeluskoht — Joaorg — on seni äärmiselt abitu ilma ja olnud Puudusid wäisemadki korraldused supeluskohta kordaseadmiseks. Nüüd tahab linnawalitsus seda puudust kõrwaldada ja Joaorgu ehitada supelusmajad. Tänawu suwel on korraldamine küll liiga kaugeks jäänud, kuid wäikesemad eeltöö tahetakse sel suwel alustada, et neid tulewal kewadel warakult edasi wiia — täiuseni.

Esialgu kawatsetakse jõe äärde ehitada ajutised, laudadest riietusruumid, mida wõimalik sõigisel lahutada. Esimene sellane hoone ehitatakse naiste ujumise kohta, omal ajal kaewatud ja pooleli jäänud kanali kaldale. Meeste supelusmaja kawatsetakse ehitada malmi wabriku lähedale „Seeli" augu juurde.

Joe põhi pole nimetatud supeluskohas ujumiseks kuigi kõlbulik — kõikjugu risu ja kiw täis, mis suplejate jalad lõhub. See puudus tahetakse kõrwaldada ja jõe põhi risudest puhastada.

Eile peale lõunat, käis linnapea abi Luts ja linna tehnik jõe kallast waatamas ja supelushoonete kohta kindlaks tegemas.

Lähemail päewil alustatakse riietusruumide ehitamist, jõe põhja ja kalda puhastamist. Loodetawasti wõtwad narwalased juba selle kuu keskpaiku oma linnas korralikku supelusmõnu nautida, ilma et tarwiliseks kaewaga Narwa-Jõesuhu sõita.

Kardetaw koht Paemurru tänawal.

Soldina tänawa raudteepoolses osas alustati hiljuti kraawi kaewamist. Kaewamise tööga jõuti juba kuni Paemurru tänawani. Nüüd on ainult kitsas rada Paemurru tänawat weel läbimiseks, kuid seegi on jalakäijale wõimatu liikumiseks. Kraawi lõikajad pilluwad sawi kesk tänawat, mis wihma läes wedelaks muutunult põhjatuks osutub. Samuti puuduwad kraawil tänawa kohal kattepuud. Töö iseenesest läheb edasi tigusammul — paar päewa üldse selliis kaewamise töö. Paemurru tänaw on Uueküla ja Kadastiku tulisoon, ainule olsem ühendus linnaga, mille tõttu peaks kaewamise töö kiremini tehtama, et rahwa liikumist mitte takistada.

Hõimlastele meeldib Eesti.

Narwas wiibiwad ungarlased-üliõpilased kawatsesid juba üleeile siit ära sõita, kuid meie linn ja mererand (ühes eesti neitsidega...) köidab lõunamaalasi. Ungarlaste seas, keda 4 noormeest, on ka 2 eestlast-teejuhti — Tallinna tehnikumi üliõp. E. Tewet ja Tschehhi tehnilise ülikooli üliõpilane Masing (end. tööhoolek. min. dr. Masingi poeg). Hõimlased — Jitwan Mraifz, Emil Koczmann, Zino Licsko, Laszlo Rigale — ja 2 eestlast, kellest üks Tallinna jäi, on kõik üh: korporatsiooni liikmed. Külalised kiidawad Eestit, eriti tema rikkalikku kõitu ja ilusaid preitsid („armas preitli" on neil eestikeeles juba selge).

Külalised wiisid „head" kaasa.

Wälisajakirjanikkudele annetati ärasõidul (wagunites) Narwa-Alutaguse Korraldusseltsi poolt ins. Wellneri broschüür „Narwa kõse tulewik." Wälismaalased wõtsid raamatukese tänuga wastu ja lubasid seda „uurima hakata", lootes, et pikal Eestis wiibimisel eesti keele „sõdawõrd ära õpiwad, et wähemalt p i i l i d e s t aru saada..." Tõsisemalt öeldes aga — lubati sellest raamatust tarbe korral tõige kasta teha.

Piirid on üleliigsed.

Üllatus Eesti kultuurilikkusest.

Belgia ajakirjanduse esitaja, wiibides Narwas, tähendas, et nemad sõitnud meile küllä teatud eelarwamisega: kujutanud endale Eestit lõhutuna ja korratuna endise Wenemaa osana. Siia jõudes aga ei uskunud omi silmi—igalpool tõsine kultuurilikkuse ilme, puhtus, kord, keelteoskus, euroopalik wälimus jne. „Piirid on üleliigsed — tähendas see auwäärt wanahärra—ei oleks riikide piire, oleksime ühewõrdne Euroopa-rahwas."

„30 korda wäiksem, kuid 30 korda ka puhtam."

Meid külastanud Poola ajakirjanik tähendas, et Eesti on Poolast küll 30 korda wäiksem, kuid selle juures ka 30 korda p u h t a m.

Puhkus — vannis.

Wälisajakirjanik. mõnusam filmapilk.

Narwa-Jõesuhu jõudes käisid wälisajakirjanikud, nende seas mitu daami, soojas wannis (Krug-Huene wesirawilas). Wälismaalasele, kes harjunud on iga päew wanni wõtma, oli see mõnusaks filmapilguks ja heaks puhkuseks reisiwäsimusest.

Wene jumalakujud

ärataśid wälisajakirjanikkudes suurt huwi. Mõni neist sattus ühte kohalikku kauplusesse, kus wene pühikuid müügil, ja ostsid sealt taskud täis jumalakujusid. Samuti ostetl hoogsalt Narwa, N.-Jõesuu ja eriti piiri-waatetd — piltpostkaarte.

Wikerkaari-lipud lehvivad.

Täna ühistegelaste üleilmline püha.

Eesti ühistegelased pühitsewad täna koos kogu maailma ühistegelastega oma traditsioonilist aastapüha.

Eesti sammub ühistegewuse põllul suuremategi maadega eestrinnas.

„Oma jõul edasi!" — see hüüdsõna kannab meid juba aastakümneid ja selle hüüdsõna all edeneb meie majanduslik ja kultuuriline ühistegewus.

Narwa ei jää teistest linnadest maha ühistegelise mõtte süwendamise poolest. Siin on mitu tõsedat ühistegelist ettewõtet, mis töötawad rahuldawalt. Lisaks wanale „Ühispangale", „Tulule", „Kinnitusseltsile", „Oma abile", „Aidale" j. t. tuli läinud aastal lisaks weel majaomanikkude pank. Kõigil neil tasub töö waewa ja on paremad tulewikuotlused.

Täna lehwitwad wikerkaariwärwi eredad lipud ühistegelistel ajutistel üle maailma. Ühine pere demostreerib oma jõudu. Kaswagu see jõud ja kandku wilja ka eesti ühistegewuse arendamiseks!

*

Täna õhtul on „Ilmarises" korraldatud ühine teelaud Narwa ühistegelastele ja kutsutud wõõrastele.

Kui pühapäewal ilm ilus, siis korraldatawad ühistegelased lõbusõidu N.-Jõesuhu.

Uued muusikahelid Pimeajas.

Warsti algawad sinfoonia-kontserdid.

Narwa muusikaharrastajate soow saab teoks: Lähemal päewil awatakse Pimeajas sinfoonioorkestri kontsert-hooaeg.

Linnawalitsuse ja linnawolikogu lahkel loal awaneb nüüd narwalastel wõimalus kuulata head muusika-ettekandeid, mille korraldajaks on grupp Narwa p a r e m a i d o r k e s t r a n t e. Asja algataja Narwa Meestelaulu selts — ühes orkestrantidega näärib kõikide tõsise tänu, sest üllatawalt odawahinnalised (5 snt.) kontserdid kujunewad tõsiseks uudiseks ja kaswatusegureiks meie laiemale publikule.

Eile õhtul peeti 3. linna üügkoolis suurem proow, mis üllatawalt hästi õnnestus. Iga orkestrandi näos peegeldus tõsine liigutus, nähes, et unistus—saada tugewat sinfoonia orkestrit—teostub. Kawatsetud oli hooaeg awada juba homme, kuid ebasoodsa ilmastiku ja wäiteste tehniliste takistuste tõttu otsustati awamisega weel mõni päew wiiwitada, et siis määrilisel esineda ja seisukoha wõita tulewikus.

Hobused jäeti sabadeta.

Püssi talumeeste üllataw leid.

Öösl, wastu 6. juulit, lõigati Püssi wallas 15. hobusel sawad maha. Õhtul wiisid talumehed hobused koplisse ja kui hommikul hobuseid koju tooma mindi, leiti kõigil sawad puuduwat. Kes sellase tembuga hakkama sai, seda juurdleb praegu politsei.

Wargad pansionis.

Hiljuti kadusid Narwa-Jõesuus Lugenbergi pansionis riietehoiu ruumist põll ja sukad. Juurdlusel selgus, et sukkade „kratt" on sama pansioni teenija.

Kui suviöö kutsub...

Udria koolimaija murti lisse.

Läinud pühapäewa öösel murti Udria küla koolimaija, naisõpetaja S-i elukorterisse sisse. Hommikul nähti lahti murtud ust, teadustati kohe juhtumist konstaablile, kes selleest teatas Narwa kriminaalpolitsiile. S. oli ise laulupeol ja nii ei teatud, mida wargad ära wiisid. Toas midagi iseäralikku näha polnud, wõis ainult märgata, et S-i woodis oli keegi magamud. Kui S. laulupeolt tagasi tuli, selgus, et sisetungijad pole midagi ühes wõtnud.

Wastutaw toimetaja Jaan Lust.
Väljaandja Jaan Tõnisson.

„Koit"
Kõnetraat 2-44.
Algus äripäeval k. 6 p.l., pühapäeval kell 4 p. l.
Pääsetähed 15 50 s.
Kassa avatud kuni kella 10 õhtul.

7. ja 8. juulil.
Hooaja suursündmuse kõige suurem üllatus!
Huwitavam ja lõbusam esietendus
„Armor suuskadel"
(Harry Liedtke mesinädalad).
Ka kõige nõudlikum leiab selles ROLF RANDOLFILT insenneeritud armastuse ja kirevas spordifilmis lõbu, naija ja tuju, liigategi et Harry Liedtke ja Christa Tordy-Liedtke on ses nusimas teoses sarnases mängutujus, millist kaua pole nähtud. II. Naljapil.

Kuursaal. Kuursaal.
Laupäeval, 7. ja pühapäeval, 8. juunil 1928. a.
Süür BALL-KABARE
Üllatus N.-Jõesuu suvitajatele! Esinewad esimese klassi jõud NEEGER DENETA, ja MARY DORVARD, briimaballerlin MIRA MIRALDA, palleriinid Ketty Kattar ja Bronja Sigmund, tuntud Tallinna lauljanna Aino Uiga, tantsuõpetaja h-ra Victor Reitel.
Mängiwad 2 orkestri. Naiskapelle Tallinnast ja Tallinna jazz orkester.
Algus kell 10 õhtu. Lõpp kell 3 öösel.
Sissepääs 1 kr. Tungi äraheidmiseks on soovitav laudade ettetellimine telef. 35.
Pühapäeviti ja neljapäeviti FIVE O'CLOCK.

Kohale jõudnud partii
apelsiine
müüme suuremal ja weikemal arwul Hinnad wõistlemata odawad.
Äris saadaval paremate wahtikute maitsetaimeid ja kõiksugu muud koloniaal kaupu.
Kõik kaubad saadaval en gros ja en detail.
Nikolai Vesselov Joala tän. 3 Telefon 152.

Mootorpaat
„Laine"
sõidab Kulgu ja Vasknarva vahel.

Kulgult.		Sõreintsist.	
Esmasp. kl.	3 p.	Teisip. kl.	4 hom.
Kesknäd. „	3 „	Neljap. „	4 „
Neljap. „	3 „	Reede „	1/2 4 „
Reedel „	3 „	Laup. „	3 „
Laup. „	4 „	Pühap. „	10 „

Kuni muutuseni.

Hauaristid
malm- ja rauaristid nimedega 250 sendist peale.
Valmistan tellimiste peale ja on valmis riste müügil piiramata arwul.
Narwas, Peetri turg 10, Saare töökoda.

Üleilmline rahwusvaheline ühistegevuse päev.
Laup., 7. juunil 1928. a. Üleilmlise rahwusvahelise ühistegevuse päeval Narwa ühistegelised asutused korraldavad kell 9 õhtul
ühise päevakohase koosviibimise.
Narwa Eesti Selts „Ilmarise" ruumides. Ühine teelaud, kõned, laul, muusika, tal-wõmängud jne. Teelauat osawõtjad maksawad 50 senti.
lõbusõit aurulaevaga Narwa-Jõesuhu.
Kenamas kohas — päevakohane rahwapidu mitmesuguste lõbustustega.
Pühap., 8 juunil 1928 a. Kui ilm wähegi lubab, korraldatakse kohas päevakordne rahwapidu — mitmesuguste lõbustustega. Piduplatsil on korralik ejnelaud. Väljasõit Narwast kell 12.15 päeval. Sõiduhind sinna ja tagasi 40 senti. Korraldav komisjon palub Narwa ühistegelast asutuste liikmeid ühes perekondadega ning kõike, kes üsistegewuste kaasa tunnewad, lõbusõidust ja koosviibimisest osa wõtta. Teelaua ja aurulaeva sõidutähed on kõigis Narwa Tarwitajate Ühisuste kauplustes, Narwa Piimaühingus, Narwa Majaomanikkude Pangas ja Narwa Ühispangas eelmüügil. Komisjon palub osawõtjaid wõimalikult varem eelmüügil piletid omandada. Sõidu ajal aurulaeval la Narwa-Jõesuus rahwapeol mängib I diwisi orkester h-ra E. Knuude juhatusel. Kui 8. juulil ilm wihmane, korraldatakse lõbusõit Narwa-Jõesuhu ja seal rahwapidu pühapäeval, 15. ehk 22. juulil.
Korraldav Komisjon.

Prov. A. Kaera rohukaubaladu
„NUGET"
Saapakreem
Estus ja müük jalatsipoodidele
Vester-valli 2.

Müüa
2 tsentrofugaal ja üks paagi veepump suure surumise peale. Torud 3 ja 2 tolli läbimõõdus.
Teateid saab Narwas, Sepa tän. nr. 38.
A. Saar.

Odavate hindadega ostate:
Inglis ja Rootsi
tsingitud plekki,
Rootsi
kivisõe tõrva,
tsementi,
aknaklaasi,
tapeete—suures valikus
naelu, seinapappi, wärnitsat, wärwisid, lakke, pinsleid ja kõiksugu ehitusmaterjale suures valikus.
K. Kütti kaupluses
Narwas, Malmi tän. 1. Tel. 224.

Aurulaevand. A. Kotschnev
Narwa — Narwa-Jõesuu
Aurulaeva sõiduplaan kuni muudatuseni
Äripäevadel:

N.-Jõesuust:		Narwast:	
kell 7	h.	kell 9,20	h.
„ 10,45	h.	„ 12,30	p.
„ 2,10	p	„ 3,30	p.
„ 5,15	p.	„ 6,30	õ.
„ 8	õht.	„ 10,30	õ.

Pühapäevadel ja pühadel:

N.-Jõesuust:		Narwast:	
kell 7,30	h.	kell 9	h.
„ 8	h.	„ 9,30	h.
„ 10,15	h.	„ 11,30	p.
„ 10,45	h.	„ 12,15	p.
„ 1	p.	„ 2,30	p.
„ 4	p.	„ 5,10	p.
„ 6,30	õ.	„ 7,40	õ.
„ 8	õ.	„ 9,10	õ.
„ 9	õ.	„ 10,20	õ.
„ 10,30	õ.	„ 11,40	õ.

Narva-Jõesuus
müüb
üksikuid numbreid ja võtab tellimisi vastu Reitsniku raamatukauplus.

Kohale jõudnud aurujõul töötavad plisseerimise masinad.
Uudis! R. Kabel Uudis!
Joala tän. 12. Tel. 266.
Võtan vastu igasuguseid plisseerimise töid ning NARVAS erakordne-tel masinatel ja PILU ning pitsi-külgeõmblemise töid sellekohastel spetsiaalmasinatel.
Suuremate tellimiste pealt hinnaalandus. Töö kiire ja korralik.

Vajan autobussi peale
poissi,
kes räägiks eesti ja vene keelt. Soovitav oleks 16 ehk 17 aasta vanune ja keda huvitaks auto asjandus.
Teateid saab Joala t. 14, J. Paap.

Naisterahva ja meesterahva riiete keemiline puhastus ja
pesupesemise-äri
M. ROSENBERG
Viru tän. nr. 7. Asutatud 1920 a.
Osak.: N.-Jõesuus, Vabad. (end. Merik.) t. 14.
Siid, samet, villane, koetud mantlid, mantlid nahkkraedega, vateeritud mantlid, vooditekid, klaseekindad ja muud.

Uued moodsad inglis suviülikonna riided pärale jõudnud.
Rätsepmeister
J. Eller.
Posti tän. 48.

Dr. K. Becker
Tel. 36.
Erahalgete vastuvõtmine Kreeuholmi haigemajas 7. juul.
igapäev 12 — 1.
Esmapäev, Teisipäev, Neljapäev, Reede 5 — 6
Narva-Jõesuus Dr. Salzmanni sanatooriumis
Kesknädal, Laupäeval 5 — 6

Dr. K. Hoffmann
Olen ära sõitnud kuni 7. augustini.

Dr. V. Lebedev
Eriala:
naha- ja suguhaigused,
Elektrivalgusega ravimis-kabinett.
Vastuvõtmine: 10—1 ja 4—6.
Vabaduse t. 29. Telef. 208.

Asjaarmastajad—muusikamehed,
kes soovivad kaasa mängida suures suvi sinfoonia-orkestris (Pimeajas) palukse endid kohe ülesanda viiulimängija A. Kirilenko juures Lese tän. 3.

O. Nieländeri trükk, Narwas, Suur t., 1 (end. Rentel rues 1928 a.